

Hag ar brezhoneg niverel dre gomz?

E penn kentañ 2014 e oa bet divize gant ar gouarnamant Kembre diorren ar c’hembraeg niverel dre gomz evit reiñ d’ar yezh ur gwir dazont. Kefridiet e oa bet a-ratozh Bangor University’s Language Technology Unit hag ur yalc’had dreistordinal a oa bet votet evit kas an oberenn-se da benn. Ar pennad-mañ a oa bet savet d’ar c’houlz ma oa nevez-flamm diviz gouarnamant Kembre. E Breizh emañ al labour war ar stern, kenurzhiet gant Ofis Publik ar Brezhoneg. Soñjet hon eus, dre implij stank ar binvioù niverel e-kerzh ar prantad kraouiañ, e talvez ar boan embann ar pennad bremañ rak brasoc’h-brasañ eo an ezhomm.

Abadenn gembraek an Eisteddfod gant ar chadenn dele S4C, istitlet e saozneg war ar prim, dre ur meziant.

ne oa ket an afer-se sorc’henn ar stlennourien nemetken, pell ac’hann. Ar c’hontrol-fed e oa memes. Ar pal e oa lakaat an urzhiataerioù e Kembre da gomz kembraeg hag ivez lakaat anezho da glevet o yezh. Rak eus an daou dra e oa ezhomm hag ezhomm bras !

➤ UN OSTILH NIVEREL PUILH E IMPLIJ

Lakaat an urzhiataerioù, pe gentoc’h kement sistem niverel a zo, da anavezout ur yezh a c’hell digeriñ forzhik a hentoù nevez evit diorren hec’h implij. Anat eo evit ar brezhoneg evel evit pep yezh. Da gentañ penn e rofe deomp an tu da gomz a vouezh uhel d’an urzhiataer ha n’eo ket skrivañ dezhañ nemetken. Ur gwir gentel hag un hentenn war un dro a vefe evit distagañ aliesoc’h hor yezh, pa ouzer pegen pell e c’heller chom da labourat dirak ur skramm hiziv. Aesaat a rafe ivez ar skrivañ e brezhoneg hag ur bern degouezhioù all a c’heller ijinañ c’hoazh evel sevel istitloù evit ar filmoù e brezhoneg en un doare prim hag evit an abadennoù filmet ha skignet war-eeun zoken.

➤ UR PONT NIVEREL ETRE AR YEZHOU

Abaoe pell zo e vez implijet meziantoù arbennik war an dachenn-se, pe e vefe e saozneg pe e galleg, evit sevel istitloù en div yezh-se evit an abadennoù war-eeun. Diaes eo kompren neuze an diouer a venveg a seurt-se evit ar brezhoneg. An dalvoudegezh zo anat deomp-holl koulskoude, evel kinnig ha skignañ war-eeun an abadenn diwar-benn ar Prizioù e France 3. Petra zo kaoz mar bez skignet an deiz war-lerc’h, pa ne vez ket diwezhatoc’h ? Perak ne vez ket mui skignet abadennoù war-eeun e brezhoneg er chadennoù tele ? Abalamour d’ar sevel istitloù... sañset, met n’eo ket gwir evit ar c’hembraeg dre ma vez implijet abaoe bloavezhioù evit sevel istitloù saoz war ar prim evel da skouer evit an abadennoù a denn d’ ar sportoù. E mod-se e c’hell an neb a gar heuliañ abadennoù rugbi pe c’hoazh an Eisteddfod, kinniget e kembraeg war-eeun ha gant istitloù e saozneg evit plijadur ar brasañ niver. Ken buan all e c’hellfe an tu kontrol bezañ dedennus ivez, evel kinnig programmoù eus ar bed-holl gant istitloù savet e brezhoneg !

➤ DOAREOÙ OUZHPENN DA VREZHONEGAÑ

Met an eil pazenn, da lavaret eo, an tu da lakaat pep mekanik niverel (evel an urzhiataerioù, ar pellgomzerioù hezoug, ar GPS, an tablezennoù hag all) da gomz brezhoneg, a rofe d’ar vrezhonegerien un implij nevez eus o yezh. Ar GPS da skouer a vez implijet gant ur bern tud ha, siwazh deomp, an niver a yezhoù a c’heller klevout ennañ zo strizh a-walc’h d’an deiz a hiziv. Ha koulskoude, an holl programmoù a vez implijet gant ar poellgomzerioù ma vez klevet ur vouezh bennak, zo bremañ diniver. Soñjomp ivez en doareoù da reiñ urzhioù dre gomz a vez kavet muioc’h-mui war gement mekanik a zo. Evit al lennegezh e vefe a bouez ivez kavout un implij. Soñjomp en dud a vez en o c’harr-tan ingal ha na c’hellont ket implij an amzer foetet ennañ evit lenn. Pegen dedennus e vefe kaout ur programm gouest da lenn a vouezh uhel kazetennoù pe levrioù pa ne c’hellomp ket ober gant hon daouarn. N’eo ket souezhus neuze mard eo ar stourm evit ar c’hembraeg niverel dre gomz ur stourm evit reiñ ur gwir dazont d’ar yezh-se. Deomp-ni eo ivez e Breizh d’ober ar memes tra evit ar brezhoneg !

Samuel Julien